

Kom igång med
Sibelius **First**

Innan du installerar

Välkommen till Sibelius® First från Avid och denna Kom igång-manual som innehåller anvisningar för hur du installerar och auktoriserar Sibelius First på Windows- och Macdatorer. För detaljerad information om hur du använder Sibelius First, se den utförliga referensmanualen **Sibelius 7 First Reference Guide** som du hittar som en pdf i programmet, på sidan **File > Help**

Detta följer med i leveransen

Kontrollera innehållet i kartongen innan du börjar installera ditt Sibelius First. Utöver häftet Quick Start Guide ska det finnas ett kartongfodral med en dvd-skiva som är märkt med **Program Disc**.

Där ska också finnas ett kort med rubriken **Activating Sibelius First**, försett med en etikett med ditt System-ID och Activation-ID för ditt exemplar av Sibelius First. OBS! Spara detta kort som en värdehandling.

Installera Sibelius First

Systemkrav för Sibelius First

Innan du installerar, kontrollera att din dator uppfyller följande systemkrav:

- *Windows:* Windows XP SP3 eller senare, Windows Vista SP2 med Platform Update Pack eller senare, Windows 7 SP1 32-bit eller 64-bit eller senare, Intel Core 2 Duo (eller motsvarande) eller snabbare, 1 GB RAM (4 GB och däröver rekommenderas), 500MB hårddiskutrymme för enbart Sibelius First och 12 GB för Sibelius First inklusive ljudbanken Sibelius 7 First Sounds), snabb hårddisk rekommenderas, DVD-läsare, ASIO-kompatibelt ljudkort rekommenderas. Skrivare, skanner, mikrofon och MIDI-klaviatur krävs för vissa funktioner.
- *Mac:* Mac OS X 10.6.8 eller senare, Mac OS X 10.7.3 eller senare, Intel Core 2 Duo eller snabbare, 1 GB RAM (4 GB och däröver rekommenderas), 500

MB hårddiskutrymme för enbart Sibelius First och 12 GB för Sibelius First inklusive ljudbanken Sibelius 7 First Sounds, snabb hårddisk rekommenderas. Skrivare, skanner, mikrofon och MIDI-klaviatur krävs för vissa funktioner.

Administratörsrättigheter

För att kunna installera Sibelius First på datorn måste du använda ett användarkonto med administratörsrättigheter. För att kunna registrera programmet efter installationen måste du antingen använda ett konto med administratörsrättigheter eller ha möjlighet att ange användarnamn och lösenord för ett administratörskonto när detta efterfrågas.

Vi rekommenderar att du startar och registrerar Sibelius First som administratör så snart installationen är slutförd. Efter detta rekommenderar vi att du kör programmet som "icke-administratör", som du gör med andra applikationer, för att öka säkerheten i systemet.

Installera Sibelius

För att installera själva programmet, sätt i skivan som är märkt **Program Disc**.

I Windows visas en meny med några olika alternativ. I Mac visas ett fönster med några olika installationsikoner.

För att installera Sibelius First; klicka (eller dubbelklicka på Mac) på **Install Sibelius First** och följ instruktionerna som visas på skärmen.

Installera ljudbanken Sibelius 7 First Sounds

Ljudbanken kräver 12 GB hårddiskutrymme, så se till att det utrymmet finns i din dator innan du påbörjar installationen. Även ljudbanken ligger på dvd-skivan **Program Disc**.

För att påbörja installationen, sätt i **Program Disc** och klicka (dubbelklicka på Mac) på **Install Sibelius 7 First Sounds**.

Följ instruktionerna på skärmen för att göra klart installationen. Första gången du installerar ljudbanken får du frågan var du vill lägga den. OBS! Installationen kan ta mer än en timma då filerna är stora.

Installera andra program

Skivan **Program Disc** innehåller även andra, mycket användbara, program som du kan installera genom att klicka (dubbelklicka på Mac) på följande titlar:

- **Install PhotoScore Lite** - ett program som kan läsa inskannade tryckta noter och sedan låter dig redigera, transponera och skriva ut dem i Sibelius First. Installera detta om du inte också har köpt Photoscore 7 Ultimate (som installeras från separata skivor).
- **Install AudioScore Lite** - ett program som transkriberar enstämig musik som du spelar eller sjunger in i datorn via mikrofon. I Sibelius kan du sedan redigera, transponera och skriva ut musiken på samma sätt som om du hade matat in noterna direkt. Installera detta om du inte också har köpt Audioscore 7 Ultimate (som installeras från separata skivor).
- **Install Scorch** - en plugin för webbläsaren. Med hjälp av Sibelius Scorch får du möjlighet att visa, spela upp, transponera och skriva ut Sibeliusnoter från internet.

Aktivera och registrera Sibelius First

När du installerar ditt Sibelius First kan du använda en fullt fungerande testversion av programmet i 30 dagar. Du kan aktivera din programvara under denna testperiod eller när den löpt ut.

Aktiveringen går enkelt och snabbt och kan göras direkt via internet på den dator där Sibelius First är installerat eller genom att använda en webbläsare på en annan dator.

Aktivera Sibelius First

Varje gång du startar Sibelius First får du en påminnelse om hur många dagar du har kvar på testperioden och tillfrågas om du vill aktivera. För att göra detta

behöver du ditt System-ID (består av 11 siffror) och ditt Activation-ID (består av fyra grupper med fyra siffror eller bokstäver i varje). Se **Innan du installerar** ovan för att få hjälp att hitta dina System-ID och Activation-ID.

För att påbörja aktiveringen, klicka på knappen **Activate** i dialogrutan **Try Sibelius 7 First** som visas varje gång du startar Sibelius First, eller gå till **File > Help** och klicka på ikonen **Activate Sibelius 7 First**. I båda fallen öppnas en separat applikation som heter Avid License Control (ALC).

Här visas en lista med dina installerade Avid-produkter, inklusive Sibelius First. Klicka på knappen **Activate** till höger för att fortsätta, eller klicka på **Done** längst ner om du vill avsluta ALC utan aktivera ditt program.

På nästa sida får du välja mellan att använda internetanslutningen på den dator som du kör Sibelius First på, eller om du vill använda internet på en annan dator, ifall den dator som programmet är installerat på inte är ansluten till internet.

Om datorn är ansluten till internet, välj **This computer's Internet connection** och klicka **Next**. På följande sida skriver du in ditt System-Id och ditt Activation-ID och klickar **Activate**. Efter en liten stund visas beskedet att aktiveringen har lyckats, klicka då på **Done** för att avsluta ALC och återvända till Sibelius First. Du uppmanas nu att så snart som möjligt registrera din programvara, se **Fördelar med registrering** nedan. Om du väljer att inte registrera nu, kommer du regelbundet att bli påmind att göra det när du startar programmet.

Om du behöver välja **Another computer's Internet connection** och klickar **Next** får du instruktioner om hur du skaffar en licensfil som du sedan måste flytta till den dator där Sibelius First är installerat. För detta behöver du någon form av externt minne, t ex ett USB-minne. Du måste också registrera din programvara med hjälp av en annan dator och gör detta på **www.sibelius.com/register**.

Fördelar med registrering

Efter att du aktiverat din programvara bör du registrera den hos Avid. När du gör detta erhåller du en kod till Avids engelska support (*Avid Support Code, ASC*) som ger dig tillgång till 30 dagars support från det datum du gör registreringen. Supporten lämnas via online support på Avids hemsida eller via telefon.

Om du behöver support efter dessa 30 dagar kan du köpa tilläggssupport hos Avid, antingen baserat per supporttillfälle eller för ett års tid. Mer detaljer om hur du kontaktar Avids support får du i det mail som sänds till dig när du gjort en komplett registrering, så var noggrann med att ange en korrekt e-postadress.

På www.sibelius.com/support finns också möjlighet till obegränsad support dygnet runt via FAQ och forum.

Aktivera Sibelius First på mer än en dator

Om du har en singel-licens eller uppgradering till en sådan, har du möjlighet att installera och registrera Sibelius First på två datorer för eget bruk. Installera helt enkelt Sibelius First på din andra dator och aktivera licensen genom att följa instruktionerna i stycket **Aktivera Sibelius First** ovan.

Flytta Sibelius First till en annan dator

Om du behöver flytta Sibelius First för att du t ex köpt ny dator ska du deaktivera (*deactivate*) din licens på din "gamla" dator. Då märker Sibelius' server att denna licens inte längre används och den blir fri att installera och aktivera på en annan dator. Därefter gör du installation och registrering på den nya datorn precis som vanligt, och "återanvänder" aktiveringen från din gamla dator.

För att göra detta, välj **File > Help** på den dator där Sibelius First ska deaktiveras. Till höger under **Product activated** klickar du på **Deactivate Sibelius 7 First**. Då startas Avid License Control (ALC) och i fönstret som öppnas klickar du på knappen **Deactivate** i det fält som relaterar till Sibelius First i listan över installerade produkter. Följ därefter instruktionerna på skärmen. Lagg märke till att du endast kan deaktivera Sibelius First på en dator som är ansluten till internet. Nu kan du installera och aktivera Sibelius First på din nya dator. Följ instruktionerna i avsnittet **Aktivera Sibelius First** ovan.

Problem?

Om du får problem när du registrerar eller aktiverar, fyll då i webb-formuläret på avid.force.com/Support/RegistrationCaseCreation. Inkludera ditt System-Id, Activation-ID och den exakta ordalydelsen på de eventuella felmedde-

landen du får upp och gärna en beskrivning (på engelska), så kontaktar Avids supportteam dig så fort som möjligt.

Nästa steg

Grattis! Du har installerat, aktiverat och registrerat ditt nya Sibelius First. Här är några förslag på vad du kan göra härnäst.

Se filmen Guided Tour

Sibelius First innehåller en video som hjälper dig komma igång med ditt program. För att se denna startar du Sibelius First och när fönstret **Quick Start** visas klickar du på fliken **Learn**. Klicka på ikonen **Sibelius 7 First Guided Tour** för att se en kortfattad översikt av de grundläggande funktionerna i Sibelius First.

Läs Skriv din första not

På nästa sida i detta häfte finns en kortfattad information om hur du snabbt kommer igång med att skriva noter.

Gör projekten i handboken

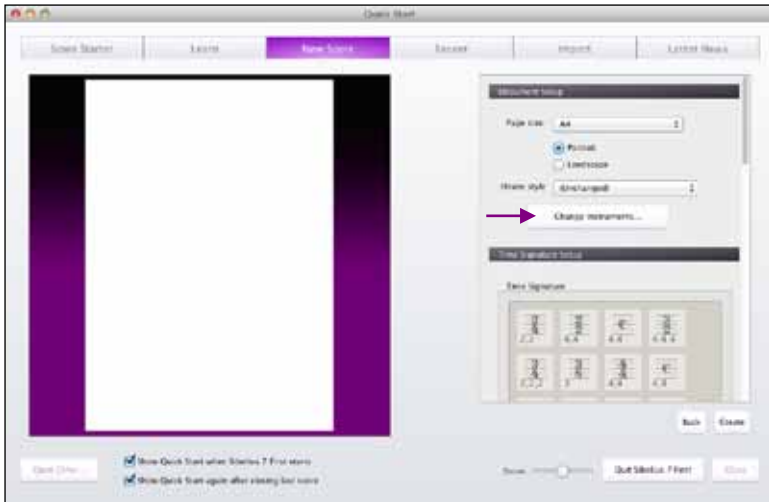
I Sibelius First finns en pdf med det tre projektbaserade avsnitt (**Tutorials**) som det tar ungefär en dag att arbeta sig igenom. Genom att arbeta med dessa projekt lär du dig många av programmets funktioner och bekantar dig med det i din egen takt. Vi rekommenderar att du åtminstone arbetar med de två första projekten innan du på allvar börjar med egna skapelser.

För att öppna projekten klickar du på ikonen **Sibelius 7 First Tutorials** som du hittar du i fönstret **Quick Start** genom att klicka på fliken **Learn**.

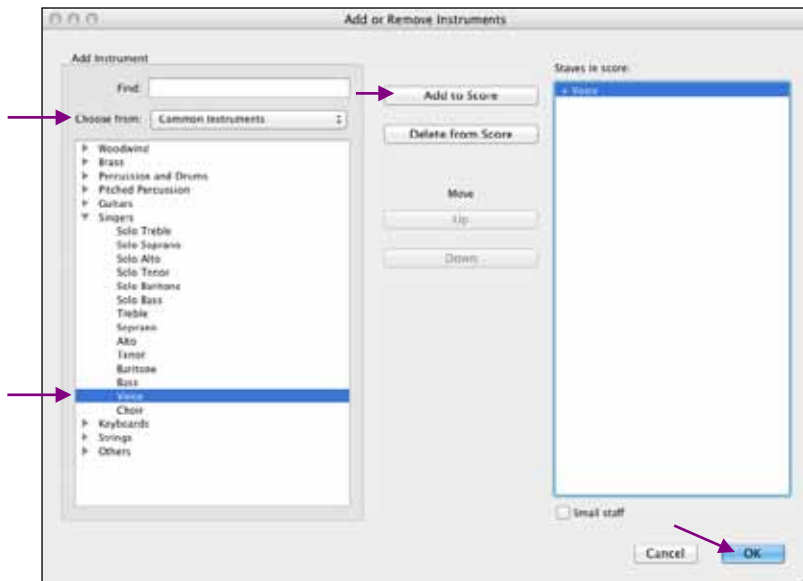
Skriv dina första noter

Övningsexempel: Scarborough Fair

1. I **Quick Start** ► **New Score** klicka på **Change Instruments** för att välja vilket instrument som skall visas på ditt notblad.

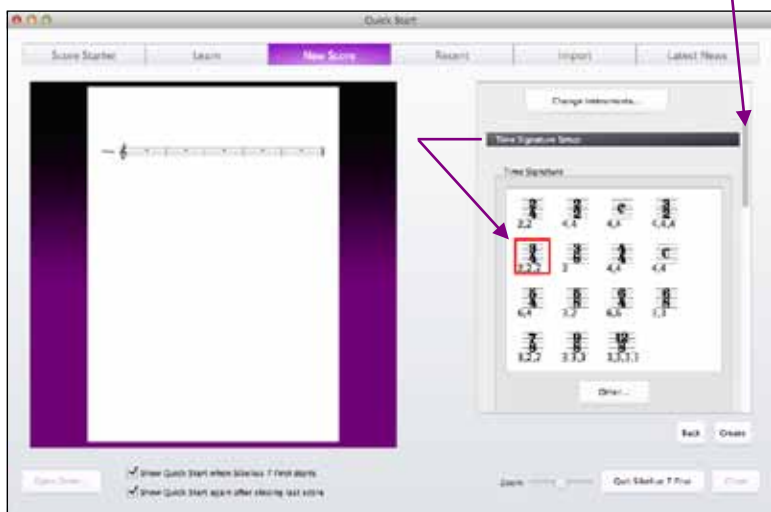

2. För att skapa ett notsystem för sång väljer du **Voice** ur **Common Instruments**. Klicka därefter på knappen **Add to Score** för att lägga till stämman notsystemet. Välj **OK** för att gå vidare.

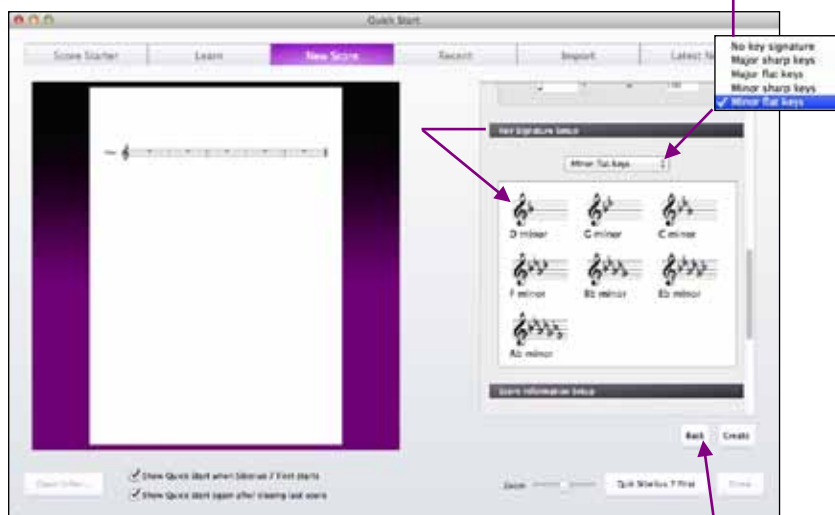
3. Välj 3/4-takt i rutan för **Time Signature Setup** (taktart)

Skrolla

4. Skrolla ner och välj d-moll i rutan för **Key Signature Setup** (tonart)

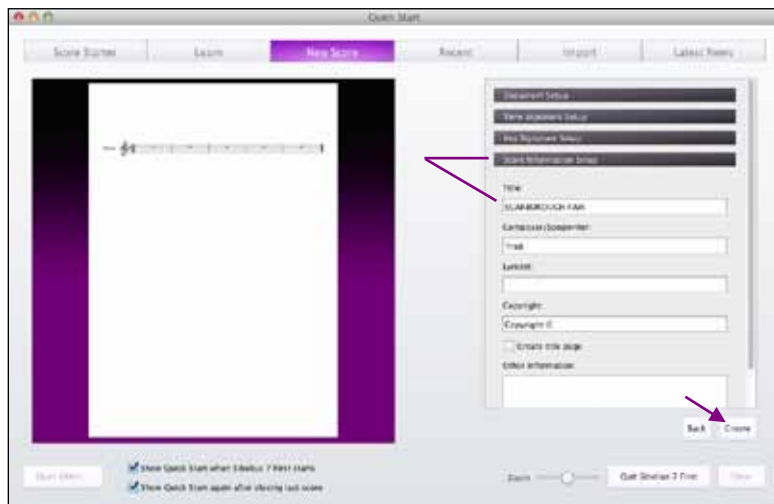
Välj b-tonarter i moll ur listan

 Tips

För att ångra ditt val använder du knappen **Back**.

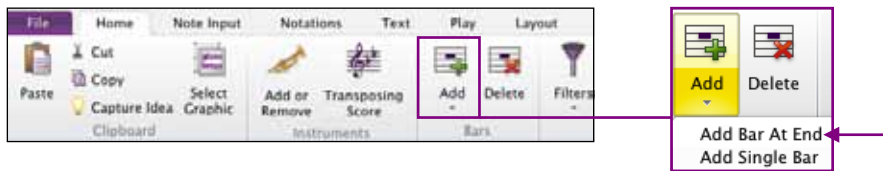
5. Skriv in sångens titel och kompositör i **Score Information Setup**.
Klicka nu på knappen **Create** för att öppna ditt första notblad.

6. Sibelius First har skapat fem tomma takter.

7. I vårt exempel behöver vi lägga till tretton nya takter. I menyfliksområdet under fliken **Home** väljer du **Add** (*Add Bar At End*) för att lägga till en ny takt. Upprepa detta tills du har totalt 18 takter.

✍️ Tips

Du kan också använda genvägen *ctrl+B* (Windows) *cmd+B* (Mac OSX).

8. Du hämtar dina noter i fönstret **Keypad**. Klicka på halvnoten och placera ut den i den första takten.

9. Klicka på nästa not (fjärdedelsnoten) och placera den till höger om den blå inmatningslinjen.

10. Fortsätt nu att skriva in resten av *Scarborough Fair*.

Skriv in noter med tangentbordet

Du kan använda datorns tangentbord om du inte har tillgång till ett MIDI-klaviatur. Sibelius kallar detta alfabetisk inmatning.

Använd bokstavstangenterna som motsvarar noternas namn:
[A] [B] [C] [D] [E] [F] [G]

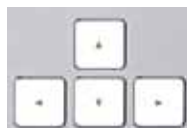
Du väljer notvärde med det numeriska tangentbordet. Siffrorna motsvarar **Keypad** i Sibelius.

Hur vet Sibelius vilken oktav jag vill ha?

Sibelius skriver alltid till närmaste tonhöjd i förhållande till föregående not. Använd piltangenterna för att flytta markerade noter upp eller ner.

Använd [Ctrl + ↑ / ↓] [⌘ + ↑ / ↓] för att flytta en oktav upp eller ner.

Klicka i första takten och tryck tangenten [N] för notinmatning. En blå inmatningslinje blir synlig som bekräftar att du nu valt att skriva in noter.

Välj först symbolen för halvnot via [Keypad]. Notera tonen D genom att trycka [D]-tangenten. Flytta nu ner halvnoten en oktav. Fortsätt med att notera resten av melodin med hjälp av tangentbordet. Klicka [Esc]-tangenten två gånger när du är klar.

[Esc]-tangenten är ditt frikort

- När du skriver in noter med musen, avslutar [Esc] denna funktion.
- När du skriver in noter med datorns tangentbord, avslutar [Esc] denna funktion.
- När du skriver in text, avslutar [Esc] denna funktion.

Klicka alltid två gånger på [Esc] för att avsluta inmatningen.

Sångtext (Lyrics)

Funktionen sångtext hittar du i fliken ► **Text** ► **Lyrics**

Välj **Lyrics line 1**.

Den blå pekaren bär nu med sig funktionen för **Lyrics Line 1**.

Klicka med pekaren på den första halvnoten.

Nu blir textmarkören synlig.

Skriv in texten ord för ord. Använd [mellanslag] för att hoppa till nästa not. Använd [backsteg] för att korrigera.

Avstava ord

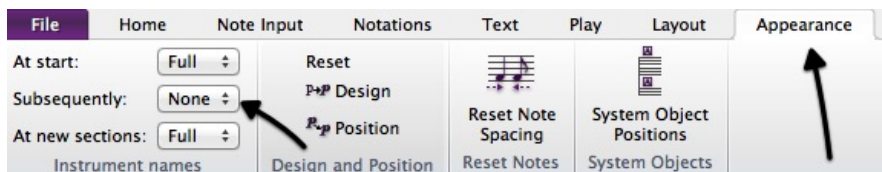
För att avstava ord mellan noter, skriv [-] (bindestreck) så placerar Sibelius automatiskt textmarkören vid nästa not. Om stavelsen sträcker sig över mer än en not, klicka [mellanslag] en gång för varje not tills markören är placerad under den not där du vill ha stavelsen. För att få avstånd mellan ord, klicka på [mellanslag] precis som i en vanlig text. Sibelius visar att ordet sjungs med melism genom att dra en linje så långt som stavelsen varar.

Använd **System Breaks** för att göra en radbrytning vid markerat taktstreck.

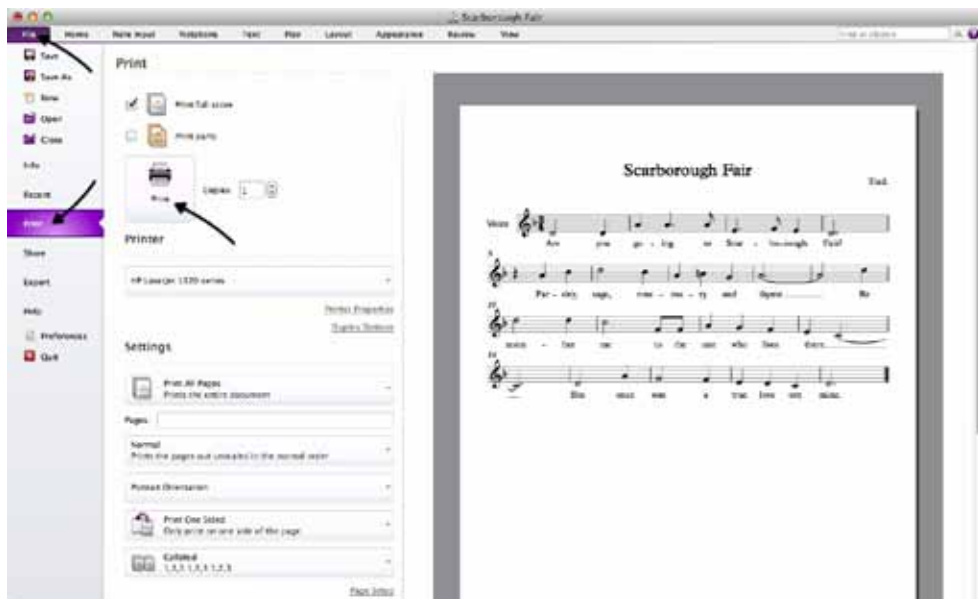
Du tar bort (gömmar undan) instrumentnamnet på notrad 2-4 genom att välja ► **Appearance** ► **Instrument names** ► **Subsequently** ► **None**

Nu när du gjort klart *Scarborough Fair* är det dags att skriva ut ditt partitur. Om din skrivare är installerad hittar Sibelius den automatiskt.

Välj ► **File** ► **Print**.

Här får du en översikt av notbilden innan du skriver ut den. Ställ in önskat antal kopior och klicka **Print**.

Behöver du mer utbildning i Sibelius First?

Kontakta musikskolan.se eller sibelius.se för att få veta mer om personligt utformade utbildningspass. Innehållet anpassas till dina behov och din nivå. På en avtalad tid genomförs utbildningen via direktkommunikation mellan dig och kursledaren medan du sitter vid den datorn där Sibelius First är installerat. OBS! Denna dator måste då vara uppkopplad till internet.

Kom igång med Sibelius First

Copyright © 2012 Avid Technology Inc. (nedan "Avid") för den engelska utgåvan av Quick Start Guide.

Copyright © 2014 Idériket på Öckerö AB för den svenska, reviderade utgåvan.

ISBN: 978-91-85791-34-7

Mångfaldigandet av denna guide, helt eller delvis, är enligt lagen om upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk förbjudet utan medgivande av copyrightinnehavaren. Förbudet gäller varje form av mångfaldigande genom tryckning, kopiering, ljudinspelning, överföring till elektroniska medier etc.

Avid, Sibelius och Scorch är registrerade varumärken, tillhörande Avid Technology, Inc. i USA, Storbritannien och andra länder. Alla andra varumärken tillhör sina respektive innehavare. Produktinnehåll, specifikationer och systemkrav kan ändras utan föregående notis.

Synpunkter på Kom igång med Sibelius First

Vi strävar efter att förbättra vår dokumentation. Om du har kommentarer, rättelser eller förslag gällande den engelska utgåvan av Quick Start Guide, maila till docs@sibelius.com.

Synpunkter, rättelser och förslag till den svenska utgåvan mailar du till kontakt@musikskolan.se

musikskolan.se / sibelius.se

Idériket på Öckerö AB

Ekelunden 20

475 32 Öckerö

031 -96 32 00

www.musikskolan.se / www.sibelius.se